

Råderet

- forbedringer og ændringer af din bolig indvendigt og udvendigt

Brug de muligheder du har for at gøre din bolig endnu bedre

Du har ret til at forbedre og forandre din bolig.

Som beboer i en almen bolig har du ret til at foretage forbedringer og forandringer af boligen, **for egen regning**, men husk at der skal ske anmeldelse til boligorganisationen **inden du går i gang med arbejdet**.

Har du ikke inden 8 uger – juli måned dog ikke medregnet – modtaget en skriftlig begrundet indsigelse, kan du gå i gang med arbejdet.

Kræver forbedringen en byggetilladelse fra kommunen, må arbejdet ikke startes, før tilladelsen foreligger. Beboeren kan sørge for byggetilladelsen med en fuldmagt fra administrationen. Alternativt kan administrationen sørge for byggetilladelsen mod betaling. Beboeren skal betale for byggetilladelsen.

Forbedringer:

Du har som lejer ret til at foretage alle former for **forbedringer** i samtlige lejlighedens rum. Arbejder, som forøger boligens værdi giver ret til **godtgørelse** ved fraflytning og kræver ikke retablering.

Forandringer:

Du må også foretage **forandringer**, men disse giver ikke godtgørelse ved fraflytning og kan kræve retablering.

Tekniske installationer:

Du har også ret til at installere f.eks. vaskemaskine, opvaskemaskine og tørretumbler mod selv at vedligeholde og retablere ved fraflytning.

Forbedringer og forandringer udenfor boligen.

Afdelingens beboere kan også beslutte, at der må foretages arbejder udenfor boligen.

- det være sig individuelt eller kollektivt. Finansiering heraf kan foregå for egen regning eller kollektivt.

Afdelingen udarbejder et katalog over hvilke arbejder der må udføres.

Råderetten giver beboerne rigtigt mange muligheder for at præge indretningen af deres boliger og fællesarealer. Vi håber, at denne korte introduktion giver dig lyst til at høre mere om detaljerne i ordningen. Kontakt derfor din boligorganisation for yderligere oplysninger.

Loven og yderligere oplysninger om råderet:

Lov nr. 106 af 21/2-05: Lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. (§ 37) med lovændringer gældende fra 1/7-05.

Lov nr. 921 af 10/9-04: Lov om leje af almene boliger (kapitel 8) med lovændringer gældende fra 1/7-05.

Bekendtgørelse nr. 627 af 23/6-05: Bekendtgørelse om drift af almene boliger m.v. (kapitel 18)

Pjece om råderet udgivet af BL i september 2018.

TILLADT ARBEJDE UDENFOR BOLIGEN

Område/emne	Ansøges	Ej Ansøges	Kommunetilladelse	Eksist. værdi modregnes	Medfører lejetillæg for ny lejer	Godtg. ved fraflytning/Råderet	Ej godtg. ved fraflytning	Kræves reetableret	Dep. til sikh. for reetablering	Depositum max kr.
Haver										
Etablering/udvidelse af have	X						X			
Etablering/udvidelse af terrasse	X						X			
Opsætning af markiser	X						X	X	X	2.500
Indhegning af have, trådhegn max 1 m. høj		X					X	X		
Opsætning af flagstang, max 8,0 m høj		X					X	X		
Fliser										
Fliser lægges i haven	X						X	X		
Bede										
Haven benyttes delvis som køkkenhave		X					X			
Udførelse af bede i haven		X					X			
Grus i havebede		X					X	X		
Græs										
Græs i hele haven (gang undtaget)		X					X			
Træer										
Plantning af alle typer træer		X					X			
Fjernelse af eksisterende træer		X					X			
Læhegn og hæk										
Ændring af hæk	X						X			
Fjernelse af hæk	X						X	X		
Opsætning af læhegn, max 1,80 m højt	X						X	X		
Plankeværk ved terrasse, max 1,8 m højt	X						X	X		
Udestue										
Opførelse af udestue	X		X			X			X	7.000
Opførelse af overdækket terrasse	X		X			X			X	2.000
Opførelse af legehus/skur m. fundament	X		X				X	X	X	1.500

TILLADT ARBEJDE UDENFOR BOLIGEN

Område/emne	Ansøges	Ej Ansøges	Kommunefilladelse	Eksist. værdi modregnes	Medfører lejetilæg for ny lejer	Godtg. ved fraflytning/Råderet	Ej godtg. ved fraflytning	Kræves reetableret	Dep. til sikh. for reetablering	Depositum max kr.
Carport										
Opførelse af carport	X		X			X	X	X	X	3.000
Drivhus										
Opførelse af drivhus m. fundament	X		X				X	X	X	7.000
Montering af udvendig vandhane	X						X			
Montering af udvendig stikkontakt	X						X			
Andet										
Udendørs spa, vildmarksbad m.m.		X					X	X		
Udendørs swimmingpool over 500 l.		X					X	X		
Træterrasse	X						X	X	X	
Markise, læsejl	X						X	X	X	1.500
Ladestation for el-bil med egen indkørsel	X						X	X		
Elektronisk pilleovn på Ballumvej	X						X	X		
Antenner										
Opsætning af parabolantenne	X						X	X	X	1.500
Opsætning af UHF antenne	X						X	X	X	1.500

Alle arbejder skal udføres håndværksmæssigt korrekt.

Dato 27/3 2024

Sign Leonora Nielsen.

Formand for hovedbestyrelsen

Dato 27/3.2024

Sign _____

Dirigent

